

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA KUMI NA SITA NA KUMI NA SABA

YATOKANAYO NA KIKAO CHA KUMI NA SITA

(DAILY SUMMARY RECORD OF PROCEEDINGS)

25 NOVEMBA, 2014

MKUTANO WA KUMI NA SITA NA KUMI NA SABA
YATOKANAYO NA KIKAO CHA KUMI NA SITA
(SUMMARY RECORD OF PROCEEDINGS – SIXTEENTH SITTING)
TAREHE 25 NOVEMBA, 2014

I. DUA:

Mhe. Spika Anne S. Makinda alisoma Dua saa 3.00 asubuhi na Kikao kiliendelea.

MAKATIBU MEZANI:

1. Ndg. Ramadhan Issa
2. Ndg. Joshua Chamwela

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

Naibu Waziri wa Fedha (Mwigulu Nchemba) aliwasilisha Mezani Taarifa ya Mwaka na Hesabu za Chuo cha Usimamizi wa Fedha kwa mwaka 2011/2012.

III. MASWALI:

Maswali yafuatayo yaliulizwa na Waheshimiwa Wabunge:-

1. OFISI YA WAZIRI MKUU:

Swali Na. 191 : Mhe. Abdul Jabir Marombwa, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Abdul Jabir Marombwa, Mb
(ii) Mhe. Said Amour Arfi, Mb

2. OFISI YA RAIS (MAHUSIANO NA URATIBU)

Swali Na. 192 : Mhe. Mohammed Missanga (Martha Mlata)

Nyongeza: (i) Mhe. Mohammed Missanga
(ii) Mhe. Diana Mkumbo Chilolo, Mb
(ii) Mhe. Rajab Mohammed Mbarouk, Mb

3. OFISI YA MAKAMU WA RAIS – MAZINGIRA

Swali Na. 193 : Mhe. Kombo Khamis Kombo, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Kombo Khamis Kombo, Mb
(ii) Mhe. Hamad Yussuf Masauni, Mb
(ii) Mhe. Susan Anselm Lyimo, Mb

4. WIZARA YA UCHUKUZI:

Swali Na. 194 : Mhe. Josephat S. Kandege (Desderius Mipata)

Nyongeza: (i) Mhe. Desderius John Mipata, Mb
(ii) Mhe. Moshi Selemani Kakoso, Mb
(ii) Mhe. Sabreena Hamza Sungura, Mb

5. WIZARA YA MAWASILIANO, SAYANSI NA TEKNOLOJIA

Swali Na. 195 : Mhe. Hussein Nassor Amar, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Hussein Nassor Amar, Mb
(ii) Mhe. Anne Kilango Malecela, Mb
(ii) Mhe. Susan Limbweni Kiwanga, Mb

6. WIZARA YA UJENZI

Swali Na. 196 : Mhe. Faith Mohammed Mitambo (Murtaza Mangungu)

Nyongeza: (i) Mhe. Murtaza Mangungu, Mb
(ii) Mhe. Selemani S. Jafo, Mb
(ii) Mhe. Mtutura A. Mtutura, Mb

7. WIZARA YA KAZI NA AJIRA

Swali Na. 197 : Mhe. Christowajar Gerson Mtinda, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Christowajar Gerson Mtinda, Mb
(ii) Mhe. Aliko Nikusuma Kibona, Mb

8. WIZARA YA MAENDELEO YA JAMII, JINSIA NA WATOTO

Swali Na. 198 : Mhe. Rosweeter Faustine Kasikila, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Rosweeter Faustine Kasikila, Mb

9. WIZARA YA MAJI

Swali Na. 199 : Mhe. Susan A. L. Kiwanga, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Susan A. L. Kiwanga, Mb

Swali Na. 200 : Mhe. Augustino Manyanda Maselle, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Augustino Manyanda Maselle, Mb
(ii) Mhe. Masoud Suleiman Nchambi, Mb
(ii) Mhe. Rachel Mashishanga Robert, Mb

10. WIZARA YA VIWANDA NA BIASHARA

Swali Na. 201 : Mhe. Maria Ibeshi Hewa, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Maria Ibeshi Hewa, Mb

Swali Na. 202 : Mhe. Rita Louise Mlaki, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Rita Louise Mlaki, Mb

11. WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI

Swali Na. 203 : Mhe. Mohammed Ibrahim Sanya, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Mohammed Ibrahim Sanya, Mb

Swali Na. 204 : Mhe. Fakharia Shomar Khamis, Mb

Nyongeza: (i) Mhe. Fakharia Shomar Khamis, Mb

IV. MATANGAZO

(a) Wageni mbalimbali waliokuwepo Bungeni walitambulishwa;

(b) Vikao vya Kamati vilitangazwa;

(c) TWPG inawaalika Wabunge Wanawake kwenye Semina Ukumbi wa Msekwa

V. MIONGOZO

1. Mhe. John Cheyo aliomba mwongozo kuhusu rai iliyotolewa na AG kuhusu kutokuchafuana, na taarifa kuwa jambo la ESCROW sasa linapelekwa Mahakama kuzuia Bunge lisifanye kazi yake, je Bunge lifanyaje sasa kama linaweza kusimamishwa na Mahakama.

Spika alijibu kuwa kinga za bunge zipo wazi na hakuna mtu anaweza kusimamisha kazi za Bunge au kushtaki Bunge, hiyo kesi haiwezi kuwepo. Pia alitoa taarifa kuwa ile taarifa ya CAG sasa itagawiwa ndani ya Bunge.

Pia kuhusu kesi zilizotajwa hakuna kesi inayolingana na suala ilipo mbele yetu.

2. MHE. JOHN J. MNYIKA aliomba mwongozo kuwa PAN AFRICAN POWER wamefungua kesi mahakamani kuweka injunction kuzuia ESCROW isijadiliwe Bungeni. Ofisi ichunguze kama taarifa hizi ni za kweli.

VI. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI

Muswada wa Sheria ya Kodi ya Ongezeko la Thamani wa Mwaka 2014
[*The value Added Tax Bill, 2014*]

[Kusomwa mara ya pili]

Mhe. Saada Salum Mkuya, Waziri wa Fedha, aliwasilisha maelezo ya Muswada huu na kutoa Hoja kwa Bunge likubali kuupitisha kuwa Sheria.

MAONI YA KAMATI

Mhe. Andrew John Chenge, Mwenyekiti wa Kamati ya Bajeti aliwasilisha Maoni ya Kamati kuhusu Muswada huu.

MAONI YA KAMBI RASMI YA UPINZANI BUNGENI

Mhe. James Francis Mbatia, Msemaji wa Kambi ya Upinzani Bungeni aliwasilisha maoni ya upinzani kuhusu muswada huu.

VII. UCHANGIAJI

Wabunge wafuatao walipata nafasi ya kuchangia Muswada huu.

1. Mhe. Ester Amos Bulaya
2. Mhe. Charles John Mwijage
3. Mhe. Mch. Peter Simon Msigwa
4. Mhe. Rajab Mohammed Mbarouk
5. Mhe. Saleh Ahmed Pamba

VIII. KUSITISHA BUNGE

Saa 6.00 mchana Bunge lilisitishwa hadi saa 11.00 jioni.

IX. BUNGE KUREJEA

Kikao cha Bunge kilirejea saa 11.00 jioni na kuongozwa na Mwenyekiti wa Bunge, Mhe. Mussa Azzan Zungu, Mb.

MWONGOZO

MHE. CHRISTOPHER OLE-SENDEKA aliomba Mwongozo kuomba ugawaji wa Ripoti ya CAG ulioahidiwa uambatane na ugawaji wa viambatisho vyote husika.

- Mwenyekiti wa Bunge aliahidi kuwa jambo hilo litazingatiwa.

UCHANGIAJI WA MUSWADA

Uchangiaji uliendelea na Wabunge wafuatao walipata nafasi ya kuchangia:-

6. Mhe. John John Mnyika
7. Mhe. Dkt. Faustine E. Ndugulile
8. Mhe. Dkt. Dalaly Peter Kafumu
9. Mhe. Jitu Vrajlal Soni
10. Mhe. Mbarouk Ali Salum

X. KUHITIMISHA HOJA

11. Mhe. Mwigulu Lameck Nchemba, Naibu Waziri wa Fedha alipewa nafasi ya kuanza kujibu hoja za wabunge;
12. Mhe. Adam Malima, Naibu Waziri wa Fedha alipewa nafasi ya kujibu hoja za wabunge;
13. Mtoa hoja, Waziri wa Fedha Mhe. Saada Salum Mkuya alijibu Hoja za Wabunge na kuhitimisha Hoja yake,

XI. KAMATI YA BUNGE ZIMA

- Bunge liliingia katika Kamati ya Bunge zima na kuanza kupitisha vifungu vya 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95 na 96.

Walipopata nafasi ya kuchangia katika Kamati ya Bunge zima ni:-

1. Mhe. Dkt. Dalaly Peter Msigwa
2. Mhe. John John Mnyika
3. Mhe. Vita Rashid Kawawa
4. Mhe. Halima James Mdee

XII. BUNGE KUREJEA

Bunge lilirejea baada ya kumaliza Kamati ya Bunge zima,

XIII. KUSOMWA MARA YA TATU:

Muswada ulisomwa kwa mara ya tatu na kupitishwa na Bunge baada ya Serikali kutoa taarifa.

TANGAZO

Wabunge wa Upinzani wakutane baada ya kikao hiki.

MWONGOZO

- Mhe. Tundu Lissu alitoa taarifa kufuatia jambo linalovunja haki za Bunge, kuhus uamuzi wa Mahakama kusimamisha Bunge.
- Mwenyekiti alitoa uamuzi kuwa uamuzi ulitolewa na Spika ndio wa mwisho na Bunge linaendelea.

XIV. KUAHIRISHA BUNGE

Bunge liliahirishwa hadi kesho jumatano tarehe 26/11/2014 saa 3.00 asubuhi.

**DODOMA
25 NOVEMBA, 2014**

**DKT. T.D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**